25րդ ՏԱՐԻ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 18 ԱՊՐԻԼ 1895 ԹԻՒ 1143

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՇՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒԻՆ
ՅՈՒԼԻՈՍ, ՂԱԶԱՐԻԱ, ԷՍԿԻ ՓԱՆՔ ՕՍՄԱՆԻ

Ձեռագրութեան ուղղուած նամակ կամ վճարի գրութիւն ետ չի դարձուիր

Bureaux du Journal HAÏRÉNIK
GALATA, ancien local de la BANQUE IMP. OTT.
CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱՅ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ջրյայ համար	300 Թիւ	75 ղրշ.	Մէջիտ
» »	150 »	40 »	»
Գաւառներու	300 »	100 »	»
»	150 »	50 »	»
»	75 »	25 »	»
Օտարներկիր	300 »	25 ֆրանք	
Ռուսիա	300 »	10 րուպլի	

Թղթատարի ծախքը Թմբագրութեան վրայ
[Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրշ. փոստայի փուլը 100 ղրուշի տեղ]։

غلطه ده اسکی بانق عثمانیه سنه ادارهسی غزتهسی حیرینیك

10 ՓԱՐԱՅ

ՄԵՐ ԱՆՏԻՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ

Դպրոցասէր-Տիկնանց ընկերութիւնը տարեկան ծախքերուն մէկ մասը հոգալու համար նուագահանդէսի մը միջոցաւ հանգանակութեան ձեռնարկած է։ Ուրիշ առեն դժուարին կացութեան մէջ գտնուելնիս այս ընկերութեան ի նպաստ հանրութեան կրթասիրական ղազուքներուն չերմ կոչումը ընելու համար։ Աղգանուէրին հետ միեւնոյն ժամանակ կը ձեռնարկէին հանդանակութեան. ժողովուրդը կը չուարէր թէ ի՞նչպէս բաժնէ իր նուիրատուութիւնը. ո՛չ մէկը, ո՛չ միսը կրնային օգտուիլ պէտք եղածին պէս։ Հիմայ այս անպատեհութենէն ազատ ենք։ Դպրոցասէր ընկերութիւնը հանդանակութեանց համար կ'ընտրէ գարնանային եղանակը ուր միայնակ կը մնայ. նուիրատուները հարկադրուած չեն աւելի կամ նուազ բաժին մը հանելու համար ընարութիւն մը ընել Աղգանուէրին, Միացեալին, Դպրոցասէրին միջեւ։

Խնդրին նիւթական մասը այսչափ կողմնապատած տեսնելով անցնինք բուն դործին։

Շատ քիչ անդամ առիթ կը ներկայանայ այդ ընկերութեան վրայ խօսելու. հանդարտութեան չարունակութիւն մըն է որ առանց չատ աղմուկի ալ կրնայ ապրիլ. տասնըվեց տարուան տեւողութիւն մը այդ կրթական հաստատութեան փառքի տիտղոսներէն մէկն է։ Կինը ամէն պարագայի մէջ վոխոխամիտ չէ, և «յայն վստահողն» ալ ամէն առեն «խենթ» համարելու պարտաւոր չենք։

Ինչ որ ալ ըլլան մեր կարծիքները այդ ընկերութեան կրթական ծրագրին վրայ, մեծ իրողութիւն մը կայ որուն առջեւ ամէնքս ալ գլուխ պէտք է ծռենք. Պոլսոյ մէջ ըրին ինչ որ էրիկ մարդերը կարող չեղան իրագործել. անտեր աղջիկները կըրնան պատսպարել իրենց վարժարանին մէջ։ Երբ այսօր տեսնես երեսի վրայ մնացած անտէր փոքր աղջիկ մը անմիջապէս միտքդ կը թռչի դէպի Թումբազարու, Դպրոցասէր Տիկնանց այն յարկը ուր կարելի է ապրեցնել ու կրթել այդ խեղճը փոքրիկ դուռմը մը ծախսելով։ Ունի՞ք մանչերու համար սանկ հաստատութիւն մը։

Դպրոցասէր-Տիկնանց վարժարանը որ 1879ին վերջերը Օրթագեղ տնակի մը մէջ հաստատուած էր հետզհետէ ընդարձակեցաւ. տասը տարի եաքը, 1889ին վերջերը իր գործունէութեան աւելի ընդարձակ ասպարէզ մը վնտռելով յարմարագոյն վայրը գտաւ Թումբազարուն ուր փոխադրեց իր տապանակը, մէջը վեց ձրի գիշերօթիկ. վեց տարի յետոյ այսօր այդ ձրիներուն թիւը եռապատկուած է, քիչ մըն ալ աւելի. 20ի հասած է։ Առանց ոբանոց անունը կրելու Դպրոցասէր-Տիկնանց վարժարանը իսկապէս մարդասիրական այդպիսի հաստատութեան մը պաշտօնը կը կատարէ։ Ու իր դրամական միջոցներուն համեմատ այդ թիւը պիտի բարձրացնէ. աղջիկներու մեծ ոբբանոցի մը հիմնարկութիւնը չէ՞ արդեօք այդ հաստատութիւնը։

Հիմ մըն է, այո՛, ու չենքը անոր վրայ բարձրացնելը աղգին կը մնայ։ Մեզի հաղորդուած տեղեկութեանց մէջ կը կարդանք հետեւեալ տողերը. «Ձրի տանուհիներուն թիւը (գիշերօթիկ) 20 է. ինչ որ խոշոր թիւ մըն է ընկերութեան կարողութեանը համար, իսկ բոլորովին աննչին՝ համեմատութեամբ առաջարկուածներուն։» Մենք ալ ընկերութեան անդամներուն հետ կ'ընդունինք թէ չատ դառն է ներկայացող դժբաղդ աղջիկները մերժել հարկին մէջ գտնուիլ. «ո՞վ դիտէ ի՛նչ վիճակի պիտի հնթարկուին երեսի վրայ ձգուելով, մինչդեռ պատսպարուելով վարժարանին մէջ՝ վստահօրէն պատուաւոր ապագայ մը պիտի ունենային։»

Ուրեմն ո՞րքան տասնհինգ։

Ու ասոր վրայ ա՛լ հարկ չեմ տեսներ խօսիլ այդ վարժարանին Թումբազարուի թաղին մատուցած կրթական ծառայութեանց, և ոչ ալ 16 տարուան արդիւնքներու մասին։ Ատ անցեալը ծանօթ է նոյն իսկ վերջերս Ուսումնական խորհրդին կողմէն հրատարակուած տեղեկութիւններով։ Մեր որբ աղջիկները, ահասարսիկ լինչ որ ամէն բանէ աւելի հանրային սիրտը տրոփել կուտայ Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին համար։

Ա. Ա.

ՆԱՆԱ

ՎԱՐԺՈՒՀԻ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒԻ ՀԱՄԱՐ
ԵՂԱԾ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Զհկածագոյի սաւրիչ Եղիա էֆ. Թամոսեան յանձնեց մեզ 10 ղրշ։

* * *

Սատյանք 27 ղրշ. ղրկած է Օր. Արուսեակ Պէօրէկեան։

ՄԵՐ ՀԱՐՑԱՓԻՄԸ

Տ. Մկրտեան քահանան ղրկեցին լինդրած էինք որ ազգը լուսաւորէ իր գիտութեամբը սա լինդրին վրայ թէ ո՞վ է դատաւոր մեր մէջ ամուսնական դատերուն։

Նոյն լինդիրքը ուղղած էինք և կեղեցական ամբողջ դասին։

Դեռ ոչ ոք երեւցաւ որ Հայրենիքի կամ ուրիշ թերթի մը մէջ պատասխան բարեհաճի տալ Ցակոբ էֆ. Պօչնակեանի յարուցած լինդրին։

Զկայ մէկը որ կարենայ ըսել. «Աւելորդ է այս կարգի ուսումնասիրութիւնները եւ վիճաբանութիւնները»։

Ահա, այս պատճառաւ, կը կարծենք որ վատ բան մը ըրած չեղանք եկեղեցականներուն այսպիսի հրաւէր մը ուղղելով։

Ուստի կը կրկնենք մեր լինդիրքը եւ կ'սպասենք։

ԱՄՈՒՍՆԱԼՈՒԾՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԿԸ ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Երկնկալէն կը չարունակուի հետեւեալը.

Շատ ուրախ ենք որ կը գրէք ստէպ ամուսնական լինդիրներու վրայ և կը պահանջէք որ վերջապէս մեր Պատրիարքարանն ալ իր ամուսնական օրէնքները ունենայ, ու այլ եւս վերկութիւն գտնեն թէ՛ Պոլիս և թէ գաւառները ամուսնական երկարաձգ կապանքին ներքեւ տառապող ու անոր հրաշէկ չամփուրով խորովող բազմաթիւ հոգիները։

Հոս, ինչպէս ամէն տեղ, լեցուն են ընտանիքները, որոնց մէջ երիկը երկարատեւ բացակայութեամբ, կամ գինովութեամբ, կամ ուրիշ յոռետիւններով իր ամուսնի հանգամանքը կորուսած, կինը իր պարտքերուն համեմատ, յիմարութեամբը, ախտաժէտութեամբը նոյնպէս ամուսնի յատկութիւնը կորուսած՝ տուներնին իրարու գժոխք մը ըրած են, որուն մէջ ընտանիքն ալ ամբողջովին մատնուած է թշուառութեան։

Ինչ օգուտ. առաջնորդարանները չեն ուզեր այսպիսի դատեր լսել և լուծել պատկը։

Ս. ԱՄԱՏԵԱՆ

ԻՄ ՉՆՈՒԹԵԱՆՍ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

Մեր ամէն մէկ տարրերը ամէն տեղ իրարմէ չատ քիչ տարբերութիւն ունին. ամէն տեղ ամենքն ալ գրեթէ միեւնոյն խմորէն են։

Մեր քահանաները ամենատատար մեծամասնութեամբ երկու դասակարգէ ընտրուած կամ յառաջ եկած են։ Մին՝ ազէտ, անուս տիպագու, գռիր, լուսաբար ըսուած դասախմբէն, միսը՝ անճարակ մնացած, իր կոչումը չհասկցած, անոր անարժան վարժապետներէ։

Մեր քահանաներու մեծագոյն մասը կը պատկանին առաջին դասակարգին, եւ որոնք թէեւ աւելի տգէտ՝ բայց աւելի անձնասէր են։ Երկրորդ դասակարգէն եղող քահանաներ՝ թէեւ համեմատաբար փոքրաթիւ՝ բայց աւելի անտանելի եւ վնասակարներ են։

Կրօնքի, պատմութեան, լեզուի ուսումէ պաչար ունենալը, լեզուն քերելն ի վեր դասնալու կարողութիւն ունենալը՝ ու այդ կարողութիւնը վարժարաններու մէջ կրթութեան կամ վարժարանէ դուրս ինքնաչխատութեան արդիւնք ըլլայ, այս ամէնը բաւական չէ մեր քահանայական դասակարգը բարձրացնելու, բաւական չէ զայն իր կոչումին արժանի ընելու, որովհետեւ այդ ուսումը, այդ կրթութիւնը միայն մտքի հարեւանցի կրթութիւն մըն է, որ իր հետ չէ միացուցած սրտի կրթութիւնը։

Առանց պատճառները բացատրութեան, այսօր մեր մէջ ամենուս կողմէ ընդունուած է թէ մեր քահանայական դասակարգը իր կոչումէն չա՛տ վար տպաւորութեան վրայ կը գտնուի։

Ու երբ կարգը այդ ստորնացումի պատճառները բացատրութեան վրայ կը գտնայ, կ'ըսենք՝

Որովհետեւ տգէտ է,

Որովհետեւ նիւթական վիճակը ապահովուած չէ։

Ուստի կը կարծուի թէ՝

Եթէ ուսեալներէն ընտրենք,

Եթէ նիւթական վիճակին ապահովենք, կը բարձրանան։

Այս երկու առաջարկութիւնները բացարձակապէս ճչմարիտ չեն։ Շատ ըսեր թէ ճչմարտութիւն մը չեն պարունակեր, բայց այդ ճչմարտութիւնը մասամբ աւելի արդիւնք են քան պատճառ։

Կը կարծեմ թէ անվիճելի է որ ցարդ ուսուցիչներ, գրաշէտներ ունեցանք՝ որոնց նիւթական վիճակը աղքատութիւն, թշուառութիւն եղաւ. այնպէս եղան նաեւ խմբագիրներ եւայլն։ Ինչո՞ւ։

—Վասն զի առանք կամ մեծ մասամբ իրենց ասպարէզին կատարեալ գիտակն ու արժանաւորները չէին, կամ եթէ բացառաբար արժանաւորներ գրանուեցան, իրենց ժամանակի հասարակութիւնը պատրաստուած չէր զանոնք ճանչնալու եւ գնահատելու։ Եւ սակայն միշտ անպակաս եղան անհատներ՝ որոնք չհայելով ասպարէզին նիւթական գժուարութիւններուն, ինքզինքին համայն տուին անոր բարոյական ձգողութեամբը, եւ իտէալ մը գլխնուն մէջ, նետուեցան ուսուցչութեան, գրականութեան, իրմբարգութեան մէջ ուր կոչումը գերենք կը հրաւիրէր։

Առաջինները ամենէն աւելի տուժեցին, տառապեցան, բայց չենք կրնար ուրանալ թէ, հատկն եկողները հետզհետէ եւ աստիճանաբար ունեցան իրենց մխիթարութիւնները, եւ աւելի ալ պիտի գնահատին ասկէ յետոյ։ Սերմանիքէն յետոյ հունձք. այս էր կանոնը, որմէ խուսափիլ կարելի չէր։

Միայն թէ պիտի բսուի որ գրաշէտը, բանասաղծը, ուսուցիչը հէն նուիրուելու ազատ ասպարէզ ունին, մինչդեռ քահանան եկեղեցիի պաշտօնեայ ըլլալով ինքն իրեն կարող չէ ընտրել այդ ասպարէզը եթէ եկեղեցին կամ ժողովուրդը չկոչէ զինքը։

Ճչմարիտ է, եկեղեցիի կանոնադրութիւնը այդ է, բայց գիտենք նաեւ թէ ժողովուրդին այդ իրաւունքը գալապտ չատնց պակասած է։ Ժողովուրդէն ընտրուելու գրութիւնը չատնց է որ իրրեւ միայն ձեւ կը գործադրուի։

Քահանայական դասին ընտրողները եղած են գրեթէ միշտ այս կամ այն քաղքի, գիւղի ազգեցիկ բնակիչները՝ որոնք իրենց բոլոր բարեպաշտութեամբը հանդերձ եւ նիւթին կապուած մարդեր ըլլալով, իրենց ընտրութեան եւ յանձնարարութեան մէջ՝ ի նկատ առած են ընտրելիի ձայնը, իրենց կամաւոր ըլլալու ընդունակութիւնը եւ ապրելու կարօտ վիճակը։

Իսկ ձեռնադրողներն ալ ընծայացուին վրայ փնտռած են մէկ յատկութիւն մը, կրնա՞յ գումար մը վճարել իրրեւ հատուցում ձեռնադրութեան։

Շա՛տ բնական էր որ այս կերպով ընծայուած ու ձեռնադրուածները ինչպէս նաեւ ձեռնադրողները ժողովրդին մէջ չարգանք եւ համակրութիւն վայելէլ դադրին։

Գալով ամուրի եկեղեցականութեան, ատոդ է թէ անոնց նիւթական վիճակը իրենց պաշտօնին, կոչումին անհամապատասխան եւ վար է. բայց չա՛տ համապատասխան է իրենց անձնական արժէքին։

Ատանք չուկային մէջ լաւագոյն վիճակ չ'սլիտի ունենային եթէ վարդապետ ձեռնադրուած չըլլային, մանաւանդ թէ քահանայութեան չնորհիւ ստացած վիճակին անգամ չ'սլիտի ունենային։

Այս ընդհանուր նկարագրին մէջ բացառութիւններ կան անշուշտ որոնք անարդարաբար կը տառապին, բայց ճշմարիտ է նաեւ թէ մեր հիմակուան ժողովուրդը իր եկեղեցական եւ կրթական պաշտօնեաներուն արժանաւորները առաջնորդանալու աւելի չարգելու, գնահատելու եւ վարձատրելու սկսած է։

Տրապիզոնի քաղաքին մէջ կը կածուի թէ 800-1000 տուն Հայ կայ։ Ստոյգ թիւը տակաւին չ'է դիտցուած։ Քահանաները չատ կարող են ընել ճիշտ վիճակագրութիւն. մէն մի քահանայ իր ծուխերուն վիճակագիրը ունի, բայց ինչպէս անոնցմէ մէկը միւսին չ'յայտներ իր ծուխերուն ճիշդ թիւը նոյնպէս եւ անոնն ալ չ'են յայտներ ընդհանուր թիւը Առաջնորդարանին, ու Առաջնորդարանն ալ հարկ եղած աղդու միջոցները ի գործ չ'է կրցած դնել ճչգրիտ վիճակագիր մը ունենալու համար։

Այսքան ժողովրդի համար կայ երկու եկեղեցի կամ մատուռ եւ չորս քահանայ, որոնցմէ միայն մէկը այս տեղի եւ կեղեցիին վրայ ձեռնադրուած է։ Մէկը ձեռնադրուած է Կիւմիւչխանէի, երկրորդը՝ Երզրումի, երրորդը՝ Տրապիզոնի գիւղերէն միոյն վրայ։ Զորսն ալ առնօք վարժապետներ էին։ Մին՝ Բաբերդի գիւղերէն միոյն մէջ, երկրորդը Կիւմիւչխանէի, երրորդը Տրապիզոն, երրորդը Երզրումի, Մուշ, չորրորդը Տրապիզոնի գիւղերուն եւ Սիւրմէնէի մէջ։ Առաջին երեքը աւելի համառ են եկեղեցական ժամերգութեանց, իսկ չորրորդը չա՛տ օգտակար եղած է իր գիւղային ուսուցչական օրինակելի կեանքովը քան իրը քահանայ պաշտօնավարութեան չրջանին մէջ։ Միակ Տրապիզոնի բնիկ քահանան Երզրումի եկեղեցիին վրայ ձեռնադրուած է։ Առանք իրենց ձեռնադրութեան եւ քաղաքին մէջ հաստատուելնուն առաջնորդութեան կարգով կապրին, մանաւանդ աւելի լա՛ւ, եւ հանդիստ կ'ապրին քան որչափ չպիտի կրնային ունենալ այժմու դիւրակեաց վիճակնին, եթէ քահանայ չըլլալով աչխարհական մնացած ըլլային։

Լրջմտութեամբ կերպով, չենք կարող ըսել թէ մեր իտէալի համաձայն քահանաներ են։ Ասոնցմէ եւ ո՛չ միոյն պիտի վստահինք մեր սրտի ամենէն խորունկ գաղտնիքները, վասն զի անոնցմէ եւ ո՛չ մին չապես կապուելով մեր սրտին ու կեանքին, ո՛չ մեզի հետ կը ժպտի եւ ոչ մեզի հետ կ'արտասուէ։ Ասոնցմէ եւ ո՛չ մին ունի մեր գժբաղդութեանց մէջ սփոփանք եւ կեանքի տառապանքներուն ու անկումներուն մէջ մեզ նեցուկ ըլլալու յատկութիւնները, վասն զի այդպիսի յատկութիւններ ուրիշ բան չեն բայց եթէ նուիրուածներու ներքին հուրը, համոզումը, սկզբունքը, իտէալը։ Եւ ատոնցմէ ո՛չ մին նուիրուած է, ո՛չ մին ունի ներքին հուրը։

Եթէ ըլլային ատոնք մեր իտէական քահանաները՝ իրենց այժմու նիւթական վիճակը չատ անգոհացուցիչ պիտի գտնէինք, բայց հաւատամ եղէք որ եթէ անոնք ալ այդպէս բարձր բաներ ըլլային, չա՛տ հիմակուընէն աւելի ճոխ նիւթական վիճակ մըն ալ պիտի ունենային։

ՀԻԿԱԿԱՆ ՂԱՏՅՈՒՆԸ

Ա. ԳԱՐԱՆ

ՊՈՂՈՍԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏԸ

Ը

Ըրբ ասում էր՝ ամենասարսափելի տառապանքների մեջ, մահվան ժամին, ինչպես ասում են, ամբողջ կյանքը նրա աչքի առաջ անցնում է, ինչպես մի երկար, երկար շարան, ինչպես մի ֆանտաստիկ պատկերասրահ, որտեղ մարդը տեսնում է իր անցած ճանապարհի բոլոր կանգառները, բոլոր հանդիպումները, բոլոր ուրախությունները և վշտերը, բոլոր հաղթանակները և պարտությունները, բոլոր հաղթությունները և անհաջողությունները, բոլոր ձեռքբերումները և կորուստները, բոլոր հույսերը և հուսախաբությունները, բոլոր սերերը և ատելությունները, բոլոր ընկերները և թշնամիները, բոլոր ծանոթները և անծանոթները, բոլոր կենդանի էակները և անշունչ առարկաները, բոլոր ծաղիկները և ծառերը, բոլոր ամպերը և աստղերը, բոլոր ծովերը և անապատները, բոլոր քաղաքները և գյուղերը, բոլոր տները և փողոցները, բոլոր սենյակները և պատուհանները, բոլոր դռները և բանալիները, բոլոր գրքերը և նամակները, բոլոր խոսքերը և լռությունները, բոլոր ցավերը և հաճույքները, բոլոր ծիծաղները և արցունքները, բոլոր երգերը և աղաղակները, բոլոր ցնծությունները և հառաչանքները, բոլոր ցանկությունները և զզվանքները, բոլոր սովերը և կուշտ ուտելիքները, բոլոր ծարավները և ջրերը, բոլոր հիվանդությունները և առողջությունները, բոլոր ցրտերը և տաքությունները, բոլոր գիշերները և ցերեկները, բոլոր ամառները և ձմեռները, բոլոր գարունները և աշունները, բոլոր տարիները և տասնամյակները, բոլոր դարերը և հազարամյակները, բոլոր ժամանակները և տարածությունները, բոլոր հավերժությունները և անհունությունները, բոլոր ստեղծագործությունները և ոչնչացումները, բոլոր սկիզբները և վերջերը, բոլոր հարցերը և պատասխանները, բոլոր ճշմարտությունները և սուտերը, բոլոր գաղտնիքները և բացահայտումները, բոլոր ամենը և ոչինչը, ամենայնը և ոչնչությունը, ամենակարողությունը և անզորությունը, ամենագիտությունը և տգիտությունը, ամենահավատությունը և անհավատությունը, ամենասիրությունը և անտարբերությունը, ամենակենդանությունը և մահը, ամենայնը և ոչնչությունը, ամենայնը և ոչնչությունը, ամենայնը և ոչնչությունը...

—Ա՛խ, ես ինչ եմ ասում, ինչ եմ խոսում, ինչ եմ ուզում ասել, ինչ եմ ուզում խոսել

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱԳԻՐ»
ՀԱՆԴԵՍ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԱՐՎԵՍՏԻ
ԱՄՍԱԹԵՐԹ
ԳԻՆԸ ՕՐ ՀԱՅ
1895
Երեքշաբթի 18 Նոյեմբեր (Հ. Տ.)
30 » (Ե. Տ.)
Տ. Թ. Հ. ՈՍՓԿ. 1843
Թուական Հինգերորդ 5
Տարեկան Գին 1312 Ձիւնհոտ 18
ԳԻՆ ՕՐ ՀԱՅ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱԳԻՐ

— Ես, տէր, Տիրոջ առաջին հրամանը կատարեցի, ինչպէս որ ինձ պատուիրեցիր, եւ ահա ես ինքս եմ ներկայանում քեզ, որ ինձ պատուհասես, ինչպէս որ կամենաս։

Այս խօսքերը ասաց Ամասիայ որդի Ամեսսան, որ Դաւթի զօրքերի հրամանատարն էր, Յովաբին, որ Սարուհեայ որդի էր եւ Դաւթի զօրքերի հրամանատարներից մէկը։

Ամեսսան Յովաբին ասաց այդ խօսքերը, որովհետեւ Յովաբը նրան հրամայել էր, որ Աբիսողոմի մահից յետոյ հաւաքի Յուդայի բոլոր մարդկանց եւ երեք օրուայ ընթացքում նրանց ներկայացնի Դաւթին։ Ամեսսան գնաց եւ հաւաքեց Յուդայի մարդկանց, բայց երեք օրուայ ընթացքում չկարողացաւ նրանց ներկայացնել Դաւթին։ Դաւիթը Աբիսողոմի մահից յետոյ Երուսաղէմ էր վերադարձել եւ Յուդայի մարդկանց հաւաքելու պատուէրը տուել էր Ամեսսային։ Ամեսսան գնաց, բայց ուշացաւ։ Դաւիթը, տեսնելով, որ Ամեսսան ուշանում է, ասաց Աբիսէին, որ Սարուհեայ միւս որդին էր եւ Յովաբի եղբայրը.

— Ահա Սիրիի Բեքքայի որդի Սեբեէն մեզ Աբիսողոմից աւելի վնասներ կը հասցնի։ Դու առ քո տիրոջ ծառաները եւ հետապնդիր նրան, որ նա չգտնի իր համար ամրացած քաղաքներ եւ մեզանից չկորչի։

Յովաբի եւ Աբիսէի մարդիկները դուրս եկան նրանց հետեւից։ Գնացին Գաբաւոնի մօտ գտնուող մեծ ջրհորի մօտ։ Ամեսսան եկաւ նրանց դիմաւորելու։ Յովաբի հագուստի վրայ զէնք էր կապած, որ նրա մերկ մարմնի վրայ էր։ Երբ Ամեսսան մօտեցաւ նրան, Յովաբի ձեռքի սուրը ընկաւ։ Յովաբը վերցրեց ձախ ձեռքով սուրը եւ հարուածեց Ամեսսային որովայնի վրայ, որ նրա ներքինիները դուրս թափուեցան։ Ամեսսան մեռաւ։ Յովաբը եւ նրա եղբայր Աբիսէն հետապնդեցին Սեբեէին։

Մինչ այդ Յովաբի մարդկանցից մէկը կանգ առաւ Ամեսսայի մարմնի մօտ եւ ասաց.

— Ով որ Յովաբի կողմն է եւ ով որ Դաւթի կողմն է, թող հետեւի Յովաբին։

Ամեսսան արիւնների մէջ էր թաւալգլորւում ճանապարհի մէջտեղում։ Երբ մարդիկ տեսան, որ Ամեսսայի մօտ կանգնած մարդիկ կանգ են առնում, տարան Ամեսսային դաշտից դուրս եւ ծածկեցին մի վերարկուով։

Յովաբը եւ Աբիսէն շարունակեցին հետապնդել Սեբեէին։ Նա անցաւ Աբէլ-Բեթ-Մաաքայի միջով եւ Բիքրացիների երկրով։ Նրանք բոլորը հաւաքուեցին եւ գնացին նրա հետեւից։ Նրանք եկան եւ պաշարեցին Աբէլ-Բեթ-Մաաքայի քաղաքը եւ պատնէշ շինեցին քաղաքի պարսպի դիմաց։ Յովաբի հետ եղած բոլոր մարդիկները պարսպին էին մօտենում եւ ուզում էին քանդել պարիսպը։ Այդ ժամանակ մի իմաստուն կին կանչեց քաղաքի միջից եւ ասաց.

— Լսեցէ՛ք, լսեցէ՛ք, խնդրեմ ասացէ՛ք Յովաբին, որ մօտենայ, որ խօսեմ նրա հետ։

Երբ Յովաբը մօտեցաւ կնոջը, կինը ասաց.

— Դու Յովաբն ես։

Յովաբը պատասխանեց.

— Ես եմ։

Կինը ասաց.

— Լսի՛ր աղախնիդ խօսքերը։

Յովաբը պատասխանեց.

— Լսում եմ։

Կինը ասաց.

— Հին ժամանակ ասում էին. «Թող հարցնեն Աբէլում, եւ այդպէս կը վերջացնեն»։ Ես Իսրայէլի խաղաղասէր եւ հաւատարիմ քաղաքներից մէկն եմ, իսկ դու ուզում ես կործանել մի քաղաք, որ մայր է Իսրայէլում։ Ինչո՞ւ ես կամենում կլանել Տիրոջ ժառանգութիւնը։

Յովաբը պատասխանեց.

— Հեռու թող լինի ինձանից, հեռու թող լինի, որ ես կլանեմ եւ կործանեմ։ Բայց ոչ այդպէս է գործը։ Մի մարդ, որի անունը Սեբեէ է, Բիքրիի որդի, Եփրեմի լեռնային երկրից, ապստամբել է Դաւթի թագաւորի դէմ։ Յանձնեցէ՛ք միայն նրան, եւ ես կը հեռանամ քաղաքից։

Կինը ասաց Յովաբին.

— Ահա նրա գլուխը պարսպի վրայից կը նետուի քեզ։

Կինը գնաց իր իմաստութեամբ ամբողջ ժողովրդի մօտ։ Նրանք կտրեցին Սեբեէի գլուխը եւ նետեցին Յովաբին։ Յովաբը փչեց փողը եւ զօրքերը ցրուեցան քաղաքից, իւրաքանչիւրը իր տունը գնաց։ Յովաբը վերադարձաւ Երուսաղէմ՝ թագաւորի մօտ։

Յովաբը Իսրայէլի ամբողջ զօրքի հրամանատարն էր։ Յովիադայի որդի Բանայան Քրեթացիների եւ Փղեթացիների վրայ էր։ Դաւիթի որդիները քահանայապետ էին։ Սերայիան գրագիր էր։ Սարայիան դատաւոր էր։ Ադոնիրամը հարկերի վրայ էր։ Յովսափատի որդի Յովսափատը պատմագիր էր։

Սակայն սովը տարիներ շարունակ եղաւ Դաւթի օրերում։ Դաւիթը հարցրեց Տիրոջ երեսը։ Տէրը ասաց.

— Սաւուղի եւ նրա արիւնալից տան համար է, որովհետեւ նա սպանեց Գաբաւոնացիներին։

Թագաւորը կանչեց Գաբաւոնացիներին եւ խօսեցաւ նրանց հետ։ Գաբաւոնացիները Իսրայէլի որդիներից չէին, այլ Ամորհացիների մնացորդներից էին։ Իսրայէլի որդիները երդուել էին նրանց, բայց Սաւուղը ձգտում էր ոչնչացնել նրանց Իսրայէլի եւ Յուդայի որդիների համար ունեցած իր նախանձի պատճառով։

Թագաւորը հարցրեց Գաբաւոնացիներին, թէ ինչ կարող է անել նրանց համար, որպէսզի նրանք օրհնեն Տիրոջ ժառանգութիւնը։ Գաբաւոնացիները պատասխանեցին թագաւորին.

— Մեզ համար ոսկի եւ արծաթ չկայ Սաւուղի եւ նրա տան հետ, եւ մեզ համար չկայ մարդ սպանել Իսրայէլում։

Թագաւորը ասաց.

— Ինչ որ դուք կասէք, ես կանեմ ձեզ համար։

Գաբաւոնացիները պատասխանեցին թագաւորին.

— Այն մարդը, որ մեզ ոչնչացրեց եւ մտածում էր մեզ կորցնել, որ մենք չմնանք Իսրայէլի ամբողջ սահմանների մէջ, թող նրանից տասը մարդ տրուի մեզ, որ մենք կախաղան հանենք նրանց Տիրոջ առաջ Գաբաւայում, Սաւուղի լեռան վրայ, որ Տէրը Իր ընտրեալի լեռան վրայ է։

Թագաւորը ասաց.

— Ես կը տամ։

Թագաւորը վերցրեց Սաւուղի որդի Յովնաթանի որդի Մեմփիբոսթէին, Դաւթի եւ Սաւուղի որդի Յովնաթանի միջեւ եղած Տիրոջ երդման համար։ Թագաւորը վերցրեց Այայի որդի Սաւուղի հարճ Ռեսփայի երկու որդիներին՝ Արմոնին եւ Մեմփիբոսթէին, որոնց նա ծնել էր Սաւուղի համար, եւ Մեռաբայի հինգ որդիները, որոնց նա ծնել էր Բարզիլայի որդի Ադրիէլի համար, Մեհոլաթացի։ Նա տուեց նրանց Գաբաւոնացիների ձեռքը։ Նրանք կախաղան հանեցին նրանց լեռան վրայ Տիրոջ առաջ։ Եւ այդ տասը մարդիկ միասին մեռան։ Նրանք սպանուեցան հունձքի առաջին օրերին, գարնան սկզբին։

Այայի դուստր Ռեսփան վերցրեց մի տոպրակ եւ փռեց ժայռի վրայ։ Նա նստեց հունձքի առաջին օրից մինչեւ երկնքից անձրեւ տեղաց նրանց վրայ։ Նա թոյլ չտուեց, որ երկնքի թռչունները նստեն նրանց վրայ ցերեկը, եւ գազաններին՝ գիշերը։

Դաւթին պատմեցին, թէ ինչ արեց Այայի դուստր Ռեսփան՝ Սաւուղի հարճը։ Դաւիթը գնաց եւ առաւ Սաւուղի ոսկորները եւ Յովնաթանի ոսկորները նրա որդու։ Նրանք հաւաքեցին նաեւ կախաղան հանուածների ոսկորները։ Նրանք թաղեցին Սաւուղի եւ նրա որդի Յովնաթանի ոսկորները Բենիամինի երկրում, Սելայում, նրա հօր՝ Կիսի գերեզմանում։ Նրանք կատարեցին ամէն ինչ, ինչ որ թագաւորը պատուիրել էր։ Եւ Աստուած ողորմեցաւ երկրին յետոյ։

Ֆղշտինները նորից պատերազմ սկսեցին Իսրայէլի դէմ։ Դաւիթը իջաւ եւ նրա ծառաները նրա հետ եւ կռուեցին Ֆղշտինների դէմ։ Դաւիթը յոգնեցաւ։ Յիսբի-Նոբ անունով մի մարդ, որ Ռափայի որդիներից էր, որի նիզակի երկաթը երեք հարիւր սիկղ էր կշռում, եւ որ նոր սուր էր կապել, մտածեց Դաւթին սպանել։ Բայց Սարուհեայ որդի Աբիսէն օգնեց Դաւթին եւ սպանեց Փղշտացուն։ Այդ ժամանակ Դաւթի մարդիկները երդուեցան նրան եւ ասացին.

— Դու այլեւս մեզ հետ պատերազմի չես գնալու, որ Իսրայէլի ջահը չհանգչի։

Գոբ քաղաքում նորից պատերազմ սկսուեց Փղշտացիների հետ։ Սիբքէի Սիբքէացի Սեբոքան սպանեց Սափին, որ Ռափայի որդիներից էր։ Նրանք նորից պատերազմ սկսեցին Գազերում Փղշտացիների հետ։ Էլհանան, Յայրի-Օրգիմի որդի Բեթղեհեմացի, սպանեց Գեթացի Գողիաթի եղբայր Լահմիին, որի նիզակի փայտը հիւսնի գերանի պէս էր։

Գեթում նորից պատերազմ եղաւ։ Այնտեղ մի մարդ կար, որ մեծ էր հասակով։ Նրա ձեռքերին եւ ոտքերին վեց-վեց մատ կար, ընդամէնը քսանչորս մատ։ Նա եւս Ռափայի որդիներից էր։ Նա նախատեց Իսրայէլին, եւ Յովնաթան, Սամայի եղբայր Սամայի որդի, սպանեց նրան։

Դաւիթը Տիրոջ խօսքերը ասաց այն օրը, երբ Տէրը նրան ազատեց իր բոլոր թշնամիների եւ Սաւուղի ձեռքից։ Դաւիթը ասաց.

— Տէրը իմ վէմն է, իմ ամրոցն է, իմ փրկիչն է։ Իմ Աստուածը իմ վէմն է, որի մէջ ես ապաստանում եմ, իմ վահանն է, իմ փրկութեան եղջիւրը, իմ ապաւէնը եւ իմ ապաստանը։ Իմ Փրկիչը, որ ինձ ազատեց բռնութիւնից։ Գովեալ կանչեցի Տիրոջը, եւ ես ազատուեցի իմ թշնամիներից։

Մահուան ալիքները պատեցին ինձ, եւ անօրէնութեան հեղեղները ինձ վրայ թափուեցան։ Դժոխքի պարանները շրջապատեցին ինձ, եւ մահուան որոգայթները ինձ վրայ էին։ Իմ նեղութեան մէջ կանչեցի Տիրոջը, եւ Աստուծուն աղաղակեցի։ Նա լսեց Իր տաճարից իմ ձայնը, եւ իմ աղաղակը Նրա առջեւ եկաւ, Նրա ականջները մտան։ Երկիրը սարսափեց եւ դողաց, եւ լեռների հիմքերը շարժուեցան եւ սասանուեցան, որովհետեւ Նա բարկացաւ։ Ծուխ ելաւ Նրա քթանցքներից, եւ կրակ Նրա բերանից դուրս եկաւ, որ այրեց։ Նա խոնարհեցրեց երկինքները եւ իջաւ, եւ մութ ամպեր էին Նրա ոտքերի տակ։ Նա հեծաւ քերովբէի վրայ եւ թռաւ, եւ երեւաց քամիների թեւերի վրայ։ Նա խաւարը դրեց Իր շուրջը որպէս վրան, ջրերի խաւարը եւ օդի ամպերը։ Նրա առջեւի պայծառութիւնից ամպերը անցան, կարկուտ եւ կրակի ածուխներ։ Տէրը որոտաց երկնքում, եւ Բարձրեալը Իր ձայնը տուեց։ Նա նետեր արձակեց եւ ցրուեց նրանց, կայծակներ արձակեց եւ խռովեցրեց նրանց։ Եւ ծովի հուները երեւացին, եւ աշխարհի հիմքերը յայտնուեցան Տիրոջ սաստից, Նրա քթանցքների շնչից։

Նա ձեռքը երկնքից երկարեց եւ ինձ վերցրեց, ինձ հանեց խոր ջրերից։ Նա ինձ ազատեց իմ հզօր թշնամուց եւ ինձ ատողներից, որովհետեւ նրանք ինձանից զօրաւոր էին։ Նրանք ինձ յարձակուեցան իմ նեղութեան օրը, բայց Տէրը իմ հենարանն էր։ Նա ինձ դուրս հանեց լայնարձակ տեղ, ազատեց ինձ, որովհետեւ Նա ինձ սիրեց։

Տէրը ինձ վարձատրեց ըստ իմ արդարութեան, ըստ իմ ձեռքերի մաքրութեան հատուցեց ինձ, որովհետեւ Տիրոջ ճանապարհները պահեցի եւ իմ Աստուծուց չհեռացայ։ Որովհետեւ Նրա բոլոր դատաստանները իմ առջեւն էին, եւ Նրա օրէնքներից չհեռացայ։ Եւ անարատ եղայ Նրա առջեւ, եւ զգուշացայ իմ անօրէնութիւնից։ Տէրը ինձ վարձատրեց ըստ իմ արդարութեան, ըստ իմ ձեռքերի մաքրութեան Նրա աչքերի առջեւ։

Սուրբ մարդու հետ սուրբ կը լինես, եւ անարատ մարդու հետ անարատ կը լինես, եւ ընտրեալի հետ ընտրեալ կը լինես, եւ ծուռի հետ ծուռ կը լինես։ Որովհետեւ Դու ես, որ ազատ կը պահես տառապեալ ժողովուրդը, եւ Դու ես, որ կը խոնարհեցնես հպարտների աչքերը։ Որովհետեւ Դու ես, Տէր, իմ ճրագը, եւ Տէրը կը լուսաւորի իմ խաւարը։ Որովհետեւ Քո օգնութեամբ ես կը վազեմ զօրքի միջով, եւ Աստուծով կը ցատկեմ պարսպի վրայով։ Աստուծոյ ճանապարհը անարատ է, Տիրոջ խօսքը մաքրուած է։ Նա վահան է բոլոր նրանց համար, որ Նրան յոյս են դնում։ Որովհետեւ ո՞վ է Աստուած Տիրոջից զատ, եւ ո՞վ է ապաւէն մեր Աստուածից զատ։ Աստուած է, որ ինձ զօրութեամբ զինեց, եւ իմ ճանապարհը անարատ արեց։ Նա իմ ոտքերը եղջերուների ոտքերի պէս արեց, եւ ինձ կանգնեցրեց իմ բարձր տեղերում։ Նա իմ ձեռքերը սովորեցրեց պատերազմել, եւ իմ ձեռքերը պղնձեայ աղեղը կը ծռեն։ Դու ինձ տուիր Քո փրկութեան վահանը, եւ Քո աջ ձեռքը ինձ պահեց, եւ Քո խոնարհութիւնը ինձ մեծացրեց։ Դու ընդարձակեցիր իմ քայլերի տեղը ինձ համար, եւ իմ ոտքերը չսայթաքեցին։

Ես հալածեցի իմ թշնամիներին եւ հասայ նրանց, եւ չդարձայ, մինչեւ որ նրանք վերջացրին։ Ես նրանց ջախջախեցի, եւ նրանք չկարողացան ոտքի կանգնել, նրանք ինձ տակ ընկան։ Որովհետեւ Դու զօրութեամբ զինեցիր ինձ պատերազմի համար, ինձ տակ ընկրկեցրիր նրանց, որ ինձ դէմ էին։ Դու ինձ թշնամիներիս թիկունքը դարձրիր, եւ ես ոչնչացրի նրանց, որ ատում էին ինձ։ Նրանք աղաղակեցին, բայց ոչ ոք չկար, որ փրկէր նրանց։ Նրանք Տիրոջը կանչեցին, բայց Նա նրանց չլսեց։ Ես նրանց մանրացրի երկրի փոշու պէս, ես նրանց ջախջախեցի եւ հարուածեցի, ինչպէս փողոցների տիղմը։

Դու ինձ ազատեցիր ժողովրդի հակառակութիւններից, ինձ պահեցիր ազգերի գլուխ։ Մի ժողովուրդ, որ ես չգիտէի, ինձ ծառայեց։ Օտարները ինձ հետ խաբկանքով խօսեցին, երբ լսեցին, ականջ դրին ինձ։ Օտարները թառամեցան, եւ իրենց ամրոցներից դողալով դուրս եկան։

Տէրը կենդանի է, եւ օրհնեալ է իմ վէմը, եւ բարձրացուած է իմ փրկութեան Աստուածը։ Աստուածը, որ ինձ համար վրէժ է լուծում, եւ ժողովուրդներին ինձ ենթարկում է։ Նա ինձ ազատեց իմ թշնամիներից։ Դու ինձ բարձրացրիր իմ հակառակորդներից, ինձ ազատեցիր բռնաւոր մարդուց։ Ուստի Քեզ պիտի գոհանամ, Տէր, ազգերի մէջ, եւ Քո անունը պիտի երգեմ։ Նա մեծ է փրկութիւն Իր թագաւորի համար, եւ ողորմութիւն է անում Իր օծեալի համար, Դաւթի եւ նրա սերունդի համար յաւիտեան։

Դաւիթի վերջին խօսքերը հետեւեալներն էին.

— Իսրայէլի Աստուածը ասաց, Իսրայէլի Ժայռը ինձ խօսեցաւ. «Մարդկանց վրայ արդար իշխողը, Աստուծոյ երկիւղով իշխողը, արեւի լոյսի պէս է, երբ առաւօտ է լինում, արեւ ծագում է առանց ամպերի, որ պայծառացնում է երկրի խոտը անձրեւից յետոյ»։ Իմ տունը Աստուծոյ առջեւ այդպէս չէ, որովհետեւ Նա յաւիտենական ուխտ է դրել ինձ հետ, որ ամէն բանում կանոնաւոր եւ ապահով է։ Որովհետեւ Նա իմ ամբողջ փրկութիւնն է եւ իմ ամբողջ ցանկութիւնը, թէեւ Նա դեռ չի աճեցնում։

Բայց անօրէնները բոլորն էլ փշերի պէս են, որ ձեռքով չեն վերցուում։ Եւ ով որ նրանց դիպչի, զէնքով եւ նիզակի փայտով պիտի զինուի, եւ նրանք կրակով պիտի այրուեն տեղում։

Դաւիթի զօրաւոր մարդկանց անունները հետեւեալներն էին։ Յաքմոնացի Յովսեբ-Բասսեբեթ, որ երեք հոգու գլուխն էր։ Նա իր նիզակը բարձրացրեց եւ սպանեց ութ հարիւր մարդ մի անգամ։ Նրանից յետոյ էր Ահոհացի Դոդոյի որդի Եղիազար, որ երեք զօրաւոր մարդկանցից մէկն էր, որոնք Դաւթի հետ էին, երբ նրանք Փղշտացիներին նախատեցին, որոնք հաւաքուել էին պատերազմելու։ Իսրայէլի մարդիկները նահանջեցին, բայց նա եւ Դաւիթը կանգնեցին եւ հարուածեցին Փղշտացիներին, մինչեւ որ Տէրը մեծ փրկութիւն արեց։ Նրանից յետոյ էր Ագէի որդի Սամայի որդի Սամմա Հարարացի։ Փղշտացիները հաւաքուել էին Ղեհիում, որտեղ կար մի արտ, որ լի էր ոսպով։ Ժողովուրդը փախաւ Փղշտացիների առջեւից։ Նա կանգնեց արտի մէջտեղում, պաշտպանեց այն եւ հարուածեց Փղշտացիներին։ Եւ Տէրը մեծ փրկութիւն արեց։

Երեսունից երեք գլխաւորները իջան եւ հասան հունձքի ժամանակ Դաւթի մօտ, Ադոլլամի քարայրը, երբ զօրքը Փեփայիմի ձորում էր ճամբարած։ Դաւիթը այն ժամանակ ամրոցում էր, եւ Փղշտացիների զօրքը Բեթղեհեմում էր։ Դաւիթը ցանկութիւն յայտնեց եւ ասաց.

— Ո՞վ ինձ ջուր կը խմեցնի Բեթղեհեմի դարպասի մօտ գտնուող ջրհորից։

Երեք զօրաւոր մարդիկները անցան Փղշտացիների ճամբարի միջով, քաշեցին ջուր Բեթղեհեմի դարպասի մօտ գտնուող ջրհորից, վերցրին եւ բերին Դաւթին։ Բայց Դաւիթը չուզեցաւ խմել այն, այլ թափեց Տիրոջ առաջ եւ ասաց.

— Հեռու թող լինի ինձանից, Տէր, որ ես այդ անեմ։ Մի՞թէ ես չխմեմ այդ մարդկանց արիւնը, որոնք իրենց կեանքը վտանգի ենթարկեցին։ Որովհետեւ իրենց կեանքը վտանգի ենթարկելով բերին։

Յովաբի եղբայր Աբիսէն Սարուհեայ որդի էր։ Նա գլխաւորն էր երեքի։ Նա իր նիզակը բարձրացրեց եւ սպանեց երեք հարիւր մարդ, եւ նա անուն ունեցաւ երեքի մէջ։ Նա երեքից աւելի պատուաւոր էր, եւ նրանց հրամանատարն էր։ Բայց նա երեքի չհասաւ։

Յովիադայի որդի Բանայան Կաբսեելացի, որ շատ գործեր էր արել, սպանեց Մովաբացի Արիելի երկու որդիներին։ Նա իջաւ եւ սպանեց առիւծին մի փոսի մէջ, ձիւնի օրերում։ Նա սպանեց նաեւ մի եգիպտացի, որ մեծ էր հասակով։ Եգիպտացին ձեռքին նիզակ ունէր, բայց նա իջաւ նրա մօտ գաւազանով, խլեց եգիպտացու ձեռքից նիզակը եւ սպանեց նրան իր նիզակով։ Այս բաները արեց Յովիադայի որդի Բանայան, եւ անուն ունեցաւ երեք զօրաւոր մարդկանց մէջ։ Նա երեքից աւելի պատուաւոր էր, բայց նա երեքի չհասաւ։ Դաւիթը նրան իր պահակների վրայ դրեց։

Յովաբի եղբայր Ասայելը երեսունների մէջ էր։ Եղանան Դոդոյի որդի Բեթղեհեմացի, Սամմայի Հարորացի, Ելիկա Հարորացի, Քեսեցի Քելեսը, Թեկոացի Իկկեսի որդի Իրա, Անաթովթացի Աբիեզեր, Քուսաթացի Սիբքէ, Ախոհացի Սալմոն, Նետոփացի Մահարի, Նետոփացի Բանայի որդի Հելեդ, Բենիամինի որդիների Գաբաայից Ռիբայի որդի Իթթայ, Փիրաթոնացի Բանայա, Գաաշի առուների Հուրայ, Արբաթացի Աբիէլ, Բահուրիմացի Ազմաւեթ, Շաալբոնացի Եղիահբա, Գունացի Յասենի որդիները, Յովնաթան, Սամմայի որդի Արարացի Աքիամ, Սարարացի Ուրի, Հեփերացի Եղիփաղատ, Պելոնացի Ահասբայի որդի Եղիէլ, Գիղովացի Աքիթոփելի որդի Եղիամ, Գեղովացի Եսրայ, Արբացի Փարայ, Արբացի Յոէլ, Մեսոբացի Նաթան, Սոբայի որդի Գադ, Ամմոնացի Սելեկ, Բերովթացի Նահարի, Սարուհեայ որդի Յովաբի զինակիր Բերովթացի Նահարի, Յեթերացի Յիրա, Յեթերացի Գարեբ, Ուրիացի Ուրիա։ Նրանք բոլորը երեսուն եւ եօթն էին։

Իսրայէլի դէմ նորից բորբոքուեցաւ Տիրոջ բարկութիւնը, եւ Նա գրգռեց Դաւթին նրանց դէմ, ասելով.

— Գնա՛ եւ հաշուի՛ առ Իսրայէլին եւ Յուդային։

Թագաւորը ասաց Յովաբին, զօրքի հրամանատարին, որ իր հետ էր.

— Գնա՛ Դանից մինչեւ Բերսաբէէ, եւ հաշուի՛ առէք ժողովուրդը, որ ես իմանամ ժողովրդի թիւը։

Յովաբը ասաց թագաւորին.

— Թող Տէր Աստուածդ աւելացնի ժողովրդի թիւը հարիւրապատիկ, եւ թող իմ տէր թագաւորի աչքերը տեսնեն։ Բայց ինչո՞ւ իմ տէր թագաւորը կամենում է այդ բանը։

Թագաւորի խօսքը յաղթեց Յովաբին եւ զօրքի հրամանատարներին։ Յովաբը եւ զօրքի հրամանատարները դուրս եկան թագաւորի առջեւից՝ հաշուելու Իսրայէլի ժողովուրդը։ Նրանք անցան Յորդանանը եւ բանակեցին Արոէրում, քաղաքի աջ կողմում, որ գտնուում է Գադի ձորի միջին մասում եւ Յազերի կողմում։ Նրանք եկան Գաղաադ եւ Թահթիմ-Հոդսի երկիրը։ Նրանք եկան Դան-Յաանայ եւ Սիդոնի շրջակայքը։ Նրանք եկան Տիրոսի ամրոցը եւ Եւեացիների եւ Քանանացիների բոլոր քաղաքները։ Նրանք դուրս եկան Յուդայի հարաւային կողմը՝ Բերսաբէէ։ Նրանք շրջեցին ամբողջ երկրում եւ ինը ամիս եւ քսան օր յետոյ եկան Երուսաղէմ։

Յովաբը ժողովրդի թիւը տուեց թագաւորին։ Իսրայէլում կար ութ հարիւր հազար զինուոր, որ սուր էր քաշում, եւ Յուդայի մարդիկները հինգ հարիւր հազար մարդ էին։

Դաւթի սիրտը տրտմեցաւ, որովհետեւ նա հաշուել էր տուել ժողովրդին։ Դաւիթը ասաց Տիրոջը.

— Մեծապէս մեղանչեցի այն, որ արեցի։ Բայց հիմա, Տէր, ների՛ր ծառայիդ անօրէնութիւնը, որովհետեւ ես շատ յիմարութիւն արեցի։

Դաւթի տեսանողի՝ Գադի առաւօտեան Տիրոջ խօսքը եղաւ.

— Գնա՛ եւ ասա՛ Դաւթին, թէ Տէրն այսպէս է ասում. «Երեք բան եմ քեզ առաջարկում, ընտրի՛ր դրանցից մէկը, որ ես կատարեմ քեզ համար»։

Գադը եկաւ Դաւթի մօտ եւ ասաց նրան.

— Թէ՞ երեք տարի սովը թող գայ քո երկիրը, թէ՞ երեք ամիս թշնամիներդ հալածեն քեզ, եւ նրանք քեզ հասնեն, թէ՞ երեք օր Տիրոջ սուրը թող լինի երկրում, համաճարակ թող լինի երկրում, եւ Տիրոջ հրեշտակը թող կործանի Իսրայէլի ամբողջ սահմանների մէջ։ Հիմա տես, թէ ինչ պատասխան տամ Նրան, որ ինձ ուղարկեց։

Դաւիթը ասաց Գադին.

— Ես մեծ նեղութեան մէջ եմ։ Թող հիմա ընկնենք Տիրոջ ձեռքը, որովհետեւ Նրա ողորմութիւնները շատ են, բայց թող մարդկանց ձեռքը չընկնենք։

Տէրը համաճարակ ուղարկեց Իսրայէլի վրայ առաւօտից մինչեւ նշանակուած ժամանակը։ Եւ ժողովրդից մահացան Դանից մինչեւ Բերսաբէէ եօթանասուն հազար մարդ։ Երբ հրեշտակը իր ձեռքը երկարեց Երուսաղէմի վրայ, որ կործանի նրան, Տէրը զղջացաւ չարիքի համար, եւ ասաց ժողովրդին կործանող հրեշտակին.

— Բաւական է, հիմա քո ձեռքը հանգցրո՛ւ։

Տիրոջ հրեշտակը Յեբուսացի Արաունայի կալի մօտ էր։

Դաւիթը տեսաւ հրեշտակին, որ ժողովրդին կը կործանէր, եւ ասաց Տիրոջը.

— Ես մեղանչեցի, ես անօրէնութիւն գործեցի, բայց այս ոչխարները ի՞նչ են արել։ Թող Քո ձեռքը ինձ եւ հօրս տան դէմ լինի։

Գադը եկաւ Դաւթի մօտ եւ ասաց նրան.

— Գնա՛ եւ կանգնեցրո՛ւ Տիրոջ համար մի զոհասեղան Յեբուսացի Արաունայի կալում։

Դաւիթը գնաց Գադի խօսքի համաձայն, ինչպէս Տէրն էր պատուիրել։ Արաունան նայեց եւ տեսաւ թագաւորին եւ նրա ծառաներին, որ գալիս էին իր մօտ։ Նա դուրս եկաւ եւ երեսի վրայ խոնարհուեցաւ թագաւորի առջեւ։ Արաունան ասաց.

— Ինչո՞ւ իմ տէր թագաւորը գալիս է իր ծառայի մօտ։

Դաւիթը պատասխանեց.

— Որ գնեմ քեզանից կալը, շինեմ Տիրոջ համար զոհասեղան, որ համաճարակը դադարի ժողովրդի միջից։

Արաունան ասաց Դաւթին.

— Թող իմ տէր թագաւորը վերցնի եւ մատուցի Իր համար ինչ որ բարի է թւում Նրա աչքում։ Ահա եզներ՝ ողջակէզի համար, եւ կալի գործիքներ եւ եզների լուծեր՝ փայտի համար։ Ամէն ինչ, տէր թագաւոր, Արաունան տալիս է թագաւորին։

Արաունան ասաց թագաւորին.

— Թող Տէր Աստուածդ ընդունի քեզ։

Թագաւորը ասաց Արաունային.

— Ոչ, այլ ես անպայման կը գնեմ քեզանից արժէքով։ Ես չեմ մատուցի Տիրոջ իմ Աստուծոյ ողջակէզներ, որ ինձ ոչինչ չարժենան։

Դաւիթը գնեց կալը եւ եզները արծաթ հինգ հարիւր սիկղի դիմաց։ Դաւիթը այնտեղ շինեց Տիրոջ համար զոհասեղան եւ մատուցեց ողջակէզներ եւ խաղաղութեան զոհեր։ Տէրը ողորմեցաւ երկրին, եւ համաճարակը դադարեց Իսրայէլից։

Դաւիթի ծերութեան օրերում նա ծածկուում էր հագուստներով, բայց չէր տաքանում։ Նրա ծառաները նրան ասացին.

— Թող մեր տէր թագաւորի համար գտնեն մի կոյս աղջիկ, որ նա կանգնի թագաւորի առջեւ եւ նրան խնամի, եւ նա թագաւորի գրկում պառկի, որ մեր տէր թագաւորը տաքանայ։

Նրանք գտան գեղեցիկ մի կոյս աղջիկ Իսրայէլի բոլոր սահմանների մէջ, եւ գտան Սունամացի Աբիսագ, եւ բերին թագաւորի մօտ։ Աղջիկը շատ գեղեցիկ էր։ Նա խնամում էր թագաւորին եւ ծառայում էր նրան, բայց թագաւորը չճանաչեց նրան։

Ադոնիա, Քեթուրայի որդի, բարձրացաւ եւ ասաց.

— Ես թագաւոր կը լինեմ։

Նա կառքեր եւ ձիաւորներ պատրաստեց իր համար, եւ հիսուն մարդ էր, որ վազում էին նրա առջեւից։ Նրա հայրը նրան երբեք չէր տրտմեցրել եւ չէր ասել.

— Ինչո՞ւ ես այդպէս անում։

Նա նաեւ շատ գեղեցիկ էր, եւ Աբիսողոմից յետոյ ծնուած էր։ Նա խորհրդակցեց Սարուհեայ որդի Յովաբի եւ քահանայապետ Աբիաթարի հետ, որոնք Ադոնիայի կողմն էին։ Բայց քահանայապետ Սադոկը, Յովիադայի որդի Բանայան, մարգարէ Նաթանը, Սեմէի, Ռեհիի եւ Դաւթի զօրաւոր մարդիկները Ադոնիայի կողմը չէին։

Ադոնիան զոհեր մատուցեց Զոհելեթ քարի մօտ, որ Ենոգեղ աղբիւրի մօտ է։ Նա կանչեց իր բոլոր եղբայրներին՝ թագաւորի որդիներին, եւ Յուդայի բոլոր մարդկանց, որոնք թագաւորի ծառաներն էին։ Բայց նա չկանչեց մարգարէ Նաթանին, Բանայային, զօրաւոր մարդկանց եւ իր եղբայր Սողոմոնին։

Նաթան մարգարէն ասաց Բերսաբէէի որդի Սողոմոնի մօր՝ Բաթսեբայի.

— Չլսեցի՞ր, որ Ադոնիա, Քեթուրայի որդի, թագաւորեց, եւ մեր տէր Դաւիթը չգիտէ։

Նաթանը ասաց Բաթսեբային.

— Ահա ես կը գամ եւ կը խորհրդակցեմ քո հետ, որ ազատես քո կեանքը եւ քո որդի Սողոմոնի կեանքը։

Բաթսեբան գնաց թագաւորի մօտ։ Թագաւորը շատ ծեր էր, եւ Սունամացի Աբիսագ նրան խնամում էր։ Բաթսեբան խոնարհուեցաւ եւ երկրպագեց թագաւորին։ Թագաւորը հարցրեց.

— Ի՞նչ ես ուզում։

Նա պատասխանեց.

— Տէր իմ, դու երդուեցիր քո աղախնին Տէր Աստուածով, որ իմ որդի Սողոմոնը կը թագաւորի իմ յետեւից, եւ նա կը նստի իմ գահի վրայ։ Բայց հիմա Ադոնիան թագաւորեց, եւ տէր թագաւորը չգիտէ։ Նա զոհեր մատուցեց շատ եզների, գոմէշների եւ ոչխարների, եւ կանչեց թագաւորի բոլոր որդիներին, քահանայապետ Աբիաթարին եւ զօրքի հրամանատար Յովաբին, բայց քո ծառայ Սողոմոնին չկանչեց։ Եւ հիմա, տէր թագաւոր, Իսրայէլի բոլոր մարդիկները քեզ են նայում, որ նրանց յայտնես, թէ ո՞վ պիտի նստի իմ տէր թագաւորի գահի վրայ նրանից յետոյ։ Հակառակ դէպքում, երբ իմ տէր թագաւորը հանգչի իր հայրերի հետ, ես եւ իմ որդի Սողոմոնը մեղաւոր կը համարուենք։

Նա դեռ խօսում էր թագաւորի հետ, երբ մարգարէ Նաթանը եկաւ։ Նրան ասացին.

— Ահա մարգարէ Նաթանը։

Նա ներս մտաւ թագաւորի առջեւ եւ երեսի վրայ խոնարհուեցաւ թագաւորի առջեւ։ Նաթանը ասաց.

— Տէր իմ թագաւոր, դո՞ւ ասացիր, որ Ադոնիան կը թագաւորի իմ յետեւից, եւ նա կը նստի իմ գահի վրայ։ Որովհետեւ այսօր նա իջաւ եւ զոհեր մատուցեց շատ եզների, գոմէշների եւ ոչխարների, եւ կանչեց թագաւորի բոլոր որդիներին, զօրքի հրամանատարներին եւ քահանայապետ

նուր հիւպատոս Պ. Կազէ, Միացեալ-Նահանգներու դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Ճոն Բիտլ, բրէնս Իսլրահիմ Հալիմ փաշա, միբրոպալենական աշխատանոցին անօրէն Պ. Նիքոլ մայրաքաղաքս դարձան։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ. Ցայտնի է թէ երկաթուղիներուն վրայ զբաղուած անասուններուն տէրերը կանոնադրին որոշած տուգանքին կ'ենթարկուին։ Որոշուեր է որ այդ տուգանքը վճարել չկրցողները բանտարկուին։

ԿՂԶԻՆԵՐՈՒ Գայմագամ Օսման էֆէնտի ուխտադնացութեան համար Մէքքէ երթալ որոշած ըլլալով, Քաղաքապետութիւնը պաշտօնատար մը պիտի ղրկէ Կղզինները՝ առժամարար վարելու համար գայմագամութիւնը։

ՀԱՆԱԶԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

Գոլեր. Շաբաթ օր Հաճի Ահմէտ անուն մուրացկան մը Ստամպոլի ոստիկանութեան դիմելով յայտնեց թէ մարդ մը, որուն մանրամասն նկարագիրը ըրաւ, յափշտակած էր իր քսակը, որուն մէջ քսան օսմ. ոսկի կը գտնուէր։ Գողը Ձերբակալուեցաւ։

—Ֆէնէրի մէջ Անէսթի անուն մարդ մը, որ միտիա որալով կ'ապրէր կէս կուչա կէս անօթի, կը մտածէ ապրուստի ուրիշ միջոց մը գտնել։ Կ'երթայ կը գտնէ Բանտէլին, որ Ֆէնէրի մէջ ճաշարան մը կը բանեցնէ, ու անոր գաղտնաբար կը խոստովանի որ աւելցուցած 100 ոսկի ունի, զոր մարդու մը պահ տուած է, ոսկի գլուխ 20 փարա միայն առնելով։ Ինչ չէ՞ր։ Բանտէլի կ'ըսէ որ եթէ այդ 100 ոսկին իրեն տալու ըլլայ, ինք չէ թէ միայն ոսկի գլուխ 40 փարա կը վճարէ, այլ հապա ձրի խմելիք եւ ուտելիք իր խանութէն։ Անէսթի 25 օր կը մնայ Բանտէլիին քով, մինչեւ ճաթելու աստիճան խմելով եւ ուտելով։ Բայց երբ վերջապէս Բանտէլի կը սկսի նեղը գնել զինքը, անոր հետ նաւակ մը կը նստի, որպէս զի, կ'ըսէ, երթայ փարան առնէ մարդուն քովէն։ Պալըքբազար կ'ելլեն։ Անէսթի կ'ըսէ Բանտէլիին որ իրեն սպասէ նաւամատոյցին վրայ, եւ անկից երկու մէճիտ առնելով կ'ելլէ կ'երթայ։

Հա՞րկ է ըսել թէ անկէց ի վեր երեւան ելած չէ։

—Ծովու վրայ. Իտալական Շիրքա տի Թռաբանի չոգենաւը, որ արմատիք բեռցած Թայդանէն եկած էր, շաբաթ օր մեկնելու կը պատրաստուէր, երբոր Ջուրերէն մղուելով գնաց զարնուեցաւ հելլենական Թրիխուբիս չոգենաւին որ Սալը-Բազարի առջեւ խարսխած էր։ Իտալական չոգենաւին վրայ մեքենանեռուն եղեր լայն ճեղք մը բացուեցաւ, ուակից ջուրը սկսաւ ներս խուժել։ Նաւապետը անմիջապէս նաւը ուղղեց Հարէմ-Իսկէլէսիի վրայ, Գըզ-Գուլէսիի եռեւ, որուն ծանծաղուտը այդ վիճակի մէջ գտնուող բոլոր նաւերուն վրկութիւնն է։

Հիմակ Շիրքաթի Թռաբանին հոն խրած է եւ ծովը կը նետէ իր բեռին վնասուած մասը, ու մնացեալն ալ մաւոնաներու մէջ կը պարպէ։ Շոգենաւը հիմնական նորոգման մը պէտք ունի։

Թրիխուբիս չոգենաւը, թէեւ յառաջակոմէն վնասուած էր, կրնակի օր մեկնեցաւ Անվէրսա։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՕՐՍԱ

Երկուշաբթի 17 Ապրիլ

Ընթացք փոխանակագրոց

Երէք ամիս Լոնտոնի վրայ	111	50
» » Բարիզի »	22	65

Ռօճաօլիէ

Բացուեցաւ	28	24
Գոցուեցաւ	28	19½

Թահվիլաթը Օսմանիէ

Իրկուն	97	

Ընթացք Արժէքաւորեաց

Ծոխառուծին Մէտի A.	63	
» » B.	45	
» » C.	28	25

Բամպէյամա

Ռուսէլի երկաթուղի	ֆր.	152
Թրամվէյ	ոսկի	11 95
Ռէժի		21 28
Օսմ. Ապահովագր. ընկերութիւն	ոսկի	8 70
Սկկարէտ	»	3 28
Քիէտի Ժէնէրալ Օմման	»	11 25

Ընթացք դրամներու

Օսմ. ոսկի	100 —	20 Ֆր.նոց	88 08
Մէճիտ	108 05	Անգլ. ոսկի	110 25
Գէշլիք	103 —	Մարք Գեր. ոսկի	107 20
Մէճալիք	96	Իմբէրիալ	90 30
Թասֆիյէ	18 —	Քրխմից	51 15
Ցկս. Ղ. Գօրսայի	6 —	Ռուպլի Քուղծ	8 36

Հարաւային Ափրիկէի Ոսկեհանքի բաժնետոմսեր

Գնենք ու ծախենք հոս
Առանց ո եւ է ծախքի
Crœusus deep,
West Rand Mines,
Sheba.
British S. A. (Chartered)
Transvaal Consolidated etc. etc.
Ա. ՅԱՐՐԱ Փոխանակութեան Միջնորդ Կ. Գոլիս

ՏՕՔԹՕՐ Մ. ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

Մաճկալաւրած

Բերա, Ապանօզ փողոց Թիւ 5

Տօքթօր Ալթունեան որ Լոնտոնի համալսարանին մէջ իր ուսումը աւարտելէ եաքը, Լոնտոնի եւ Բարիզի մէջ երկար ատեն բացի ներքին եւ արտաքին բոլոր հիւանդութիւններէ՝ մասնաւորապէս ուսումնասիրած է ստամոքսի, աղտի եւ կուրծքի հիւանդութիւնները, իր բնակութիւնը հաստատած է Բերա, Ապանօզ փողոց Թիւ 5 տունը, ուր իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր մինչեւ կէս օր։ Հինգշաբթի կէս օրէն վերջը ձրի։ 12—12

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Մասնագէտ ծննդական գործարաններու եւ գաղղիական հիւանդութեանց։

Ղալաթիա, Կամաւրջին գլուխը, Թիւ 5։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ

ՊՊԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՍԱՆԱԲՈՅԺՔ

(ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ց'ԱՄԻՆ 1852)

Կը ծանուցանեն արգոյ հասարակութեան թէ փակելով Պոլսոյ (Պահչէ-Գարու)ի ատեանն, վերջապէս հաստատուած են իրենց Բերայի մասնաճիւղը Թիւ 396 Մեծ Փողոց (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը՝ Ճիշդ Ջուպուքճեան գոհարավաճառաց դէմն) եւ ըստ առաջնոյն նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենաստոյգ ցաւած եւ անյոյս դատուած ակռաները մեկ անգամէն վայրկենապէ՛ս կը լեցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։

Գատրգիւղցի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նրիսովէլի փողոց, ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա. Թիւ 1 Նրիսովէլի փողոց Գատրգիւղ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԵԼՈՒԿՆԵՐՈՒ

ԳԼԷՆՆԹԷՍ ՀԱՃՕԲՈՒԹԻՒՆ

Ստանպօլ, Եէնի Ճամի փողոց, Ջիյէֆ-Բազարի մօտ, թիւ 31, 33, 35

Գ. Գլէննթէս Հաճօբուլօի նորաձեւութեանց վաճառատունը, որ դիւրաւ կը ճանչցուի իր մասնաւոր նշանակէն, զոր մայրաքաղաքիս լաւագոյն յաճախորդք եւ բազմաթիւ հայ ընտանիքներ գնահատած են ու կը փնտռեն, մեծ համբաւ վաստկած է թէ՛ իր ապրանքներու ընտրութեան մասին ցոյց տուած նուրբ ու գեղեցիկ ճաշակին եւ թէ գիներուն չափաւորութեան համար, եւ կարող է իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացնել, վասն զի ուղղակի եւ յարատեւ հաղորդակցութեան մէջ ըլլալով, առանց միջնորդի, Եւրոպայի ամենէն կարեւոր գործարաններուն հետ, (եւ մինչեւ իսկ իր անձին գործարանապետներու մեծ մասին բարեկամն ըլլալով), կը յաջողի իր ապրանքները գնել մեծ քանակութեամբ, կաթնի եղածին չափ աժան եւ լաւագոյն պայմաններով, վասն զի թէ՛ մեծ եւ թէ՛ փոքր քանակութեամբ չատ ապրանք կը ծախէ։ Ա. կանկով Բարիզի մեծամասնակ վաճառող տուներու գիներուն չափ նպաստաւոր գիներ սահմանած է, մինչդեռ մեր քաղքին վաճառականներէն չատերը իրենց ապրանքները այդ տուներէն կը գնեն։ Հետեւաբար չատ արդարացի է այն վստահութիւնը, զոր պատուարժան հասարակութիւնը կը ընծրհէ այս տան, որ իր ձմեռուան եղանակի նորելուկներու չքեղ մերերը ամրողջացնելով՝ ի վաճառ դրած է մեծ քանակութեամբ ու տեսակ տեսակ՝

ժապաւէններ եւ զանազան փեսուրներ, ֆանթէզի տրէզներ, ամրողջ զարդարանքներ, օժիտի համար ճերմակ աղնագործութիւններ, զանազան ժանեակներ եւ ժապաւէններ, կարնէթիւրի համար մետաքսեղէններ, վերարկուի համար սպիլ սպիլ (հաստ բլիւշ) եւ զանազան տեսակ գոյնզգոյն բլիւշներ, ձեռնոցներ, հողմահարներ, աննման ձեւով քօրսէներ (խուսիար կոչուած համբաւաւոր քօրսէները) անուշահոտութիւններ, իր չինած հովանոցները, ֆանէլներ, գուլպաներ, թաշկինակներ, չալիկներ, փողպատներ, ֆրանսական մատամբօլներ ու բէրքալներ ափոցներ ու անձեռնոցներ, զանազան աստառոցուներ եւ այլն, եւ ի մասոյ կանանց գլխարկներու համար ամէն տեսակ նիւթեր, ինչպէս փեսուր, էկրիթ, ծաղիկ քօղ, եւ այլն, եւ կարգ մը ուրիշ նիւթեր, որոց տեսակի ազնուութիւնն ու գինը բու ժանութիւնն անմրցելի եւ իրաւամբ արժանի են հասարակութեան քաջալերութեան։

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION
à VAPEUR
ET DE COMMERCE

ՖՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Երկուշաբթի. Թղթատար Օսեսայի համար, ժամը 2 ին ը. ե.
Երեքշաբթի. Թղթատար Աղեքսանդրիոյ համար ժամը 5ին ը. ե.
Չորեքշաբթի. Թղթատար Սեւաստոփոլի համար ժամը 10ին ը. ե.
Հինգշաբթի. Թղթատար Սեւ Ծովու նաւահանգիստներու համար, մաուրտեան ժամը 11ին։
Ուրբաթ. Թղթատար Օսեսայի համար, ժամը 2ին ը. ե.
Շաբաթ. Թղթատար Աղեքսանդրիոյ համար, հանդիպելով Սուբիոյ նաւահանգիստները երկուշաբթի անգամ մը, ժամը 4ին ը. ե.

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Մասնագէտ ծննդական գործարաններու եւ գաղղիական հիւանդութեանց։

Ղալաթիա, Կամաւրջին գլուխը, Թիւ 5։

THE PATRIOTIC

ԲԱԴԻՐԻՕՏԻՔ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Հիմնուած ի Տրպիմ 1824 ին

Դրամագլուխ 1,500,000 անգլ. ոսկի
Տարեկան ե-ւրհաւելի քան 200,000

ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ.—Վճասներ կը վճարուին փութով եւ առատաձեռնութեամբ

Ընդհանուր գործակալ ՊԼՕՓԸՐ եւ ԷՏՈՒԱՐՏ

Փանթարուլօ Խան, Պահչէ-գարու, Ստամպոլ

Տեր գործակալ ՄԻՀՐԱՆ ՍԱՐՔԵԱՆ
8, Համիտիէ Ճատէսի Ստամպոլ

ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ
Իպրէճ խան, Ղալաթիա

ՍԻՆԿԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ամենամեծ Յաղթանակը

ՇԱՀԱԾ Է ՇԻԿԱԿՈՒԹԻ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Բոլոր ափխարհի հանդէպ՝ Սինկերի կարի մեքենայից գերազանցութիւնը եւ իր օրինակաց իւրաքանչիւրին մասնաւոր արժանիքը ապացուցանելու համար, նորա այլազան ընտանեկան եւ արհեստական մեքենայից գերուած են,

54 ՎԿԱՅԱԿԱՆ

Կեղծերէն զգուշացիք

Ձեմարիս Սինկերի կ
մեքենայից իւրաքանչիւ
վրայ, անպատճառ ստան
գծեալ յատկանիշը կը գտ
նուի։

Սոյն մեքենայք, ի գ
եւ ի գաւառս, Միւսիւ
Նայտլինկեր ի կողմանէ հ
տատեալ մեքենասցաց
միայն կը վաճառուին,
են հետեւեալք։

1. Ի Ղալաթիա, Թիւնէլ փողոց, Սինկեր խան. 2. Ի Ղալաթիա, Գարաք
Վօյվօտա փողոց Թրամվայի կայարանի դիմաց Թիւ 120. 3. Բերա։ Կալաթա Մ
բայի դպրոցին դիմաց. 4. Գոլիս, Գաար Ալի ճատէսի Թիւ 11։

Ա. ՆՄՐՅԵԼԻ՛

ԱԺԱՆ ԾԱԽԵԼ ՇԱՏ ԾԱԽԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԿՕՇԿԱԿԱՐ ԴԱՍԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Մահմուտ Փաշա Թ. 211. եւ Քարաֆէօղ Տոմիսիօլ, խանին անկիւնը Թ

Սոյն կօշկակարատունը քան եւ հինգ տարիներ վեր արհեստին համար ծած խնամոց չնորհիւ բակութեան համբաւուհ հած է, մեծ քանակութ գաղիական ամենալաւ րանքներէ ամէն ձեւի մէն չափու կօշիկներ նաեւ չափու վրայ կը չինէ, եւ ամենէն ճաշակ եւ դժուարահնողներն իսկ ամենայ գոհացնէ։

Ապրանաց եւ արբաձրութեամբ անկան է։ Կօշիկներ ու վերջին փներ արգոյ հասարակութեան արդէն յայ

ԹԻՆԹՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Հիմնեալ 1828

Հաստատեալ ի Բարիզ իր կեդրոնատեղիը, Պաճէ Փողոց, թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթ 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	176,000,000

Ի Կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆԲԱՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայէրլեան, մանաւար անօրէն Պոլիս, Ղալաթիա, Քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։

Երաշխաւորութիւնք «ԻՒՆԻՕՆ»ի կենաց ճիւղին ՖՐԱՆՔ 118 ՄԻԼԻՈՆ։

ՓՇԷՔ

ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԸ

ԸՆՏԱՆԻՔԻ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԴԵՂԸ

Որ կը բուժէ

Գլխու ցաւը, պնդութիւնը, դժուարամարսութիւնը եւ լեարդի հիւանդութիւնները

Բոլորովին բուսական եւ դիւրասար են

Այէրի դեղահատները ծածկող չաքարի բարակ խաւը անմիջապէս կը հալի, երբ ստամոքսը հասնի, որով դեղհատին բոլոր տարրերը անմիջապէս կը ներգործեն։ Այէրի դեղահատներ համբորդներու կամ ընտանիքներու համար ախարհի լաւագոյն դեղն են իրր մաքրողական

ԱՅԷՐԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐԸ

մեծագոյն վարձատրութեանց արժանացած են աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ։

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Պ. Լամ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եիւքսէք գալլերըմ, Վօյվօտայի պահականոցին մօտ։

ԹԱԲԻՕՔԱ ՊԼՕՔ

Ամենէն բնիւր ամենէն համուր

ΚΟΝΙΑΚ

ΑΓΝΟΝ ΕΚ ΣΤΑΦΥΛΩΝ

ΑΔΕΛΦΩΝ Μ. ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Այս տունը, որ կը չարունակուի որդւոց յորդի, հիմնուած է 1840ին։ Այս փոնեաքը չոր խաղողի ղուտ ու անարատ արտադրութիւնն է, զոր կ'ներաչխաւորեն երկար փորձերը, փոնեակին հնութիւնը եւ այն պաշտօնական մրցանակները, որ արժանացած է 1875 ի եւ 1888 ի Յունական ցուցահանդէսներուն, 1889 ի Բարիզի ցուցահանդէսին եւ 1893 ի Շիքակոյի ցուցահանդէսին մէջ։

Տեղեկութեանց համար դիմել Բիրէա գործարանատէրերուն կամ անոնց ներկայացուցիչներուն.